

[Poul Møller.]

på et forlig med videnskaben, fordi han har været i forhandling i TV om denne sag. . . (Dupont: Nej!) . . . måske ikke derfor, men på grund af „Fakta om håndskrifterne“, så vil jeg gerne sige til ham, at så er det også håbløst at komme i forhandling med den konservative folketingsgruppe, for hvis vi ikke vil forhandle med dem, der er videnskabeligt sagkyndige i hele denne sag, inden vi skal lovgive, hvis man siger, det er håbløst, fordi de er imod det, vi foretager, vil vi slet ikke prøve på en forhandling.

Hvis man siger, det er håbløst, som det er sagt fra socialdemokratisk side, er denne sag jo dømt til at køre fast og fortsætte i det spor, den ulykkeligt kom ind i i 1961 med daværende undervisningsminister Jørgen Jørgensens voldsomme og hurtige beslutning om her at fremsætte forslag. Der må være en fri forhandling, fri forhandling med videnskaben uden brod og uden på forhånd at stemple dette som håbløst, og der må være en fri forhandling her i folketinget, således at det er gavegiverne og lovgivningsmagten, der skal bestemme gavens omfang og ikke skal være dikteret til at give en gave, som regeringen af en eller anden grund har lovet i 1961.

Helveg Petersen: Forhandlingerne om de islandske håndskrifter må naturligvis få en særlig karakter derved, at det drejer sig om et lovforslag, der svarer til et forslag, der er vedtaget af det tidligere folketing efter lange drøftelser og efter en udførlig udvalgsbehandling. Man var faktisk inde på alle sider i sagen under debatten, og det er vel i virkeligheden et spørgsmål, hvor meget nyt der kan føjes til.

Jeg er enig med den højtærede undervisningsminister i det, han har udtalt til pressen om, at forslaget ikke skal jages igennem. På den anden side kan jeg ikke se, hvordan vi skulle kunne begynde med en helt ny lovgivning. Det, vi kan og bør gøre, er, at vi i et udvalg meget grundigt ser på en række enkeltheder, prøver at trænge mere ind i de meget komplicerede spørgsmål, der knytter sig til instituttets arbejde, for at få belyst, hvordan principbeslutningen i lovforslaget bedst muligt kan føres ud i livet. Jeg vil gerne understrege ordet principbe-

slutning, for om noget sådant er der jo tale.

I lovforslagets § 1 gives en karakteristik af de håndskrifter og arkivalier, der falder i den gruppe, der skal overleveres til universitetet i Reykjavik for dér at forvares og forvaltes i overensstemmelse med reglerne i fundatsen for Den arnamagnæanske Stiftelse. I § 3 følger bestemmelsen om, at et særligt udvalg, bestående af to repræsentanter for Københavns universitet og to for universitetet i Reykjavik, skal gennemgå de håndskrifter og arkivalier, der er i Den arnamagnæanske Stiftelse, for at kunne afgive indstilling om, hvilke numre der skal overgives til Island, ligesom dette udvalg ud fra lignende synspunkter skal gennemgå de håndskrifter, der findes i det kongelige bibliotek. Der er altså her forhold, der ikke er endeligt fastlagt, og om hvilke der skal forhandles. Det gælder også, når der er tale om tidspunktet for afleveringen af de håndskrifter, der har betydning for udarbejdelse af den oldislandske ordbog, og det drejer sig vel her om 1.000-1.500 numre.

På samme måde må vi i udvalget interessere os for alle spørgsmål vedrørende restaurering af håndskrifterne og fotografering af dem. Det er jo klart, at der må tages fotografier af samtlige håndskrifter, der skal overføres, og alene dette vil medføre, at overleveringen kom til at strække sig over en årrække, men derved sikrer man i realiteten en fortsat forskning på instituttet.

Det er ikke rigtigt, når det hævdes, at forskningen er udelukket, hvis overleveringen af et stort antal håndskrifter har fundet sted; selskabets udgivervirksomhed kan fortsættes ganske uantastet. Der vil være tilfælde, hvor fotokopierne ikke kan erstatte håndskrifterne, men samarbejde mellem forskerne i Danmark og Island vil kunne råde bod herpå. Hvis ikke problemerne kan klares gennem korrespondance, vil håndskrifterne kunne udlånes, eller man kan tage derhen, hvor håndskriftet er, for at studere det på stedet. Lad mig i øvrigt i denne sammenhæng sige, at det bør overvejes, om der ikke ved en forstærkelse af det dansk-islandske fond kunne skabes sikkerhed for, at de nødvendige beløb altid er til stede, når forskere har brug for at foretage studierejser af denne karakter.